

נשא – שבועות

”אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יִפְּלֹא לְנֹדֶר נָזִיר...” (במדבר ו', ב')

אומות העולם רואות בנזיר את האדם העליון, את הקדוש. מי שרוצה בעבודת ה' עליו לפרוש מהעולם הזה. משום כך אסרה הכנסייה הקתולית על כהני הדת שלה לשאת אשה ולחיות חיי משפחה תקינים.

אולם חכמינו מתחו בקורת נמרצת על הסגפנים למיניהם והיו שסרבו לאכול מקרבנות הנזיר היות ולא בטחו בכוונתו הטהורה. אדם ישר אין לו צורך בעינויי גוף בכדי לעצור בעד יצרי לבו. רק השטוף בתאוה נזקק לאמצעי דרסטי זה.

הרמב"ם שהיה לוחם קיצוני בנזירות מביא מאמר מהירושלמי (נדרים ט') המחזק את דעתו: ”..לא דִּיךְ במה שאסרה עליך התורה, אלא שאתה מבקש לאסור עליך דברים אחרים?!”. חכמינו הרחיקו לכת עוד יותר - לא די שלא תוסיף עליך איסורים, אלא חובתך ליהנות מהעולם: ”אמרו בשם רב, עתיד אדם ליתן דין וחשבון על כל מה שראתה עינו ולא אכל” (קידושין פ"ד).

(מתוך: ממעין האגדה א. ארזי)

פרשת השבוע – יניב עקיבא

שבת פרשת נשא		ימי החול	
הדלקת נרות	19:24	זמן תפילין / טלית	04:36←04:37
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
שחרית א'	06:45	שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
שחרית ב'	08:30	שחרית ג' (בביה"ס)	08:20
מנחה	13:30	סוף זמן ק"ש	09:09←09:08
מנחה (בני-עקיבא)	14:30	מנחה א' (בחד"א)	13:15
לימוד "מדור לדור"	17:10	מנחה משניות וערבית	19:35
שיעור-הרב ארי	18:00	שקיעה	19:47←19:45
צאת השבת	20:22	ערבית	20:10

אחיות תורניות: שבת- חגית קאופמן, חג - דורית רידר.

חג שבועות חג האילנות

השנה נחגוג את חג השבועות מיד עם צאתה של שבת. לכן ראיתי לנכון להאיר על כמה הלכות אקטואליות במציאות לא שכיחה זו.

1. אין לערוך הכנות משבת לחג (עירוב תבשילין' מניחים רק כאשר החג קודם לשבת), לכן:

א. אין להכין אוכל בשבת לסעודות החג.

ב. אין להניח בשבת על הפלטה מאכלים לסעודת החג.

ג. את שולחן החג ניתן לערוך רק לאחר צאת השבת.

ד. הדלקת נרות חג תעשה רק לאחר צאת השבת.

לכן, את המאכלים שמיועדים לליל החג יש להוציא מהמקפיא כבר לפני השבת!

2. הדלקת נרות חג (מנר דולק) ושאר ההכנות לחג ניתן להתחיל בשעה 20:22 לאחר אמירת 'ברוך המבדיל **בין קודש לקודש**' (שו"ע או"ח סימן רצט, משנה ברורה ס"ק לו). תפילת ערבית תתקיים בשעה 20:35 כדי לאפשר להתחיל ולחמם אוכל ולהגיע לתפילת החג.

3. ראוי להתפלל מנחה גדולה בשבת זו ולהקדים את זמן סעודה שלישית לפני 16:47 (זמן מנחה קטנה) מי שלא הספיק לאכול סעודה שלישית עד זמן זה יאכל רק מעט לחם כדי שיוכל לכבד את החג באכילה ושתיה (רמ"א או"ח סימן תקכט, א).

4. על מנת שנוכל להדליק נרות או לבשל בליל החג יש להשאיר אש כבר מיום שישי. רצוי להשתמש בנר של 36-48 שעות (ולא בנרות זכרון הרגילים).

5. את נרות החג אין להדביק לפמוטות אפילו בחג. ניתן להשתמש בנרונים או להכין נרות חג כבר ביום שישי.

6. בתפילת ליל חג השבועות מבדילים ע"י אמירת '**ותודיענו**' (כמו 'אתה חוננתנו' במוצ"ש רגיל). מי ששכח לומר '**ותודיענו**' אינו חוזר, אלא יסתפק בהבדלה שיעשה בקידוש בתחילת הסעודה (ביאור הלכה סימן רצד, ד"ה 'ואם טעה').

7. הקידוש בליל החג כולל גם הבדלה של צאת שבת בסימן **יקנה"ז** (זין=בורא פרי הגפן, קידוש, זר=בורא מאורי האש, הבדלה, זמן=שהחיינו) כמופיע במחזורי התפילה ובסידורים. זהו נוסח שאינו נאמר תדיר, לכן מומלץ לומר את הקידוש וההבדלה מתוך הכתב על מנת שלא לטעות.

8. אין להדליק נר הבדלה רגיל (אבוקה) בליל החג מכיוון שאי אפשר לכבותו ביום טוב. את ברכת 'בורא מאורי האש' נברך על נרות החג או על האש שהדלקנו ביום שישי. כדי ליצור אבוקה אפשר לחבר גפרור לנר לפני הברכה ולהניח אותו שיכבה מעצמו. יש שנהגו לברך על נרות החג ללא יצירת אבוקה (שמירת שבת כהלכתה חלק ב, פרק סב סעיף יח).

9. בכל מוצ"ש מברכים על הבשמים על מנת להשיב את הדעת עם עזיבתה של הנשמה היתירה. בהבדלה זו שנאמרת בליל החג, בתחילת הסעודה, **לא נהגו לברך על הבשמים**. מאכלי החג המיוחדים הם המיישבים את הדעת (תוספות על מסכת ביצה דף לג ע"ב).

10. הדלקת אש ע"י העברה מותרת ביו"ט רק להדלקה שיש בה צורך (בישול, חימום, אור). הנוהגים להדליק נר נשמה ביום אמירת 'יזכור' לע"נ קרוביהם, לא ידליקו את נר הנשמה במוצ"ש אלא ידליקו נר של 48 שעות כבר ביום שישי. מי ששכח להדליק נר זיכרון לפני השבת יכול להדליק לאחר כניסת החג (שו"ע או"ח סימן תקיד, ה ובביאור הלכה ד"ה 'נר של בטלה').

11. מנהג ישראל לעסוק בליל החג בדברי תורה כל הלילה ולעמוד ולהתפלל תפילת ותיקין. מי שהיה ער כל הלילה אינו יכול לברך את כל הברכות שמברכים לפני התפילה, ולכן יש לנהוג כך:
- א. נטילת ידיים – נטילה ללא ברכה. אם התפנה בבית הכסא לפני התפילה – יטול ויברך 'על נטילת ידיים' וברכת 'אשר יצר' (מ"ב סימן ד, ס"ק ל).
 - ב. ברכת 'א-להי נשמה' וברכת 'המעביר שינה מעיני' – ישמע מאחר שישן (מ"ב סימן מו, ס"ק כד).
 - ג. ברכות התורה – אם ישן ביום השבת שלפני החג יכול לברך בעצמו. אם לא ישן מהלילה הקודם – ישמע מאחר שישן (מ"ב סימן מז, ס"ק כח).
12. התירה התורה להכין ולבשל ביום טוב לצורך סעודת החג, לכן במהלך החג מותר לבשל לצורך החג. את הגז יש להדליק מנר שהודלק בערב שבת (נר נשמה).
13. במהלך הבישול ניתן להגביר או להנמיך את השלהבת לצורך התבשיל (שיתבשל יותר או שלא יישרף).
14. בגמר הבישול אין לכבות את האש ע"י סיבוב כפתור הגז, מכיוון שכיבוי האש לא נעשה לצורך אוכל נפש. כיצד בכל זאת ניתן לסגור את האש לאחר הבישול?
- אמנם כיבוי שלא לצורך 'אוכל נפש' אסור ביום טוב, אבל גרם כיבוי – מותר. אציע שתי אפשרויות כיצד לכבות את האש בדרך היתר:
- א. הרתחת מים בפינג'אן לצורך הכנת קפה, תה או בישול ביצים. כאשר המים ירתחו ויעלו על גדותיהם הם יכבו את האש, ואז ניתן לסגור את כפתור הגז. אין להרתיח מים לצורך כיבוי בלבד.
 - ב. סגירת הברז של בלון הגז מחוץ לבית (לאחר כמה שניות האש תכבה). לא לשכוח לסגור את כפתור הגז בבית לאחר כיבוי האש).
15. יש להיערך ולכוון את שעוני השבת של המזגנים ושל המאור למשך ימי השבת והחג. במהלך השבת והחג ניתן לשנות את זיזי שעון השבת בתנאים המפורטים בהמשך.
- בשבת – מותר להאריך את המצב הקיים. כלומר, במצב בו כרגע האור/המזגן פועל ואנו מעוניינים להאריך את זמן פעולתו, ניתן לעשות זאת ע"י הרמת הזיזים הרלוונטיים. וכן, במצב בו כרגע האור/המזגן כבוי ואנו מעוניינים להאריך את המצב הקיים ולאחר את מועד ההדלקה, ניתן לעשות זאת ע"י הורדת הזיזים הרלוונטיים. אין אפשרות לקצר את המצב הנוכחי (לגרום לכיבוי מוקדם או להדלקה מוקדמת).
- בחג – מותר גם לגרום להדלקה מוקדמת של האור/המזגן, וכן לגרום לכיבוי מוקדם (יביע אומר חלק ג סימן יז, יט).

אֲזֵי שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת, פְּרוּשׁ עֲנִשָּׁן וּמִתֵּן שְׁכָרָן.
אֲמֵרוֹת טְהוֹרוֹת מִזְקָקוֹת שְׁבַעֲתִים, צְרוּפוֹת כִּכְסָף וּבְחוֹנוֹת פְּזָהָב.
אֶהוּבִים שְׁמֵרוֹם, עֲמוּסִים חֻקֵּרוֹם, בְּכָל לֵב נִצְרוֹם, בְּחֻכְמָה דְּרָשׁוֹם.
אֶת אֱלֹהֵי תִזְכֹּר לָנוּ אֶל-לוֹהַּ מַעֲזָנוּ, וְתִרְצֶה לָנוּ וּתְמַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ.
עֲלִיוֹנִים שְׂשׂוּ וְתַחְתּוֹנִים עֲלֹזוּ, בְּקִבְלַת תּוֹרַת הַתְּנוּבָה מִסִּינִי.
תֹּאֵר כָּלָה מְאֹד נִתְעַלָּה, בְּקִבְלַת יוֹם זֶה עֲשֵׂרֶת הַדְּבָרִים.

(פיוט לחג השבועות)

ציפורה ז"ל

נוטעת, מחנכת, סנדלרית

ציפורה חיתה עמנו שנים רבות, היתה דמות מיוחדת ובולטת. היא וישראל שרדו את השואה, תוך כדי הצטרפות לתנועת המרד דרך 'השומר הצעיר' באירופה. כשרידים לצאצאי אדמורי"ם נשאו עימם זכרונות ותמונות מחיי החצר החסידית במזרח אירופה. בארץ ניסו לחדש חסידות ציונית בדומה לחסידות הקדומה ללא 'חצר' ושנים רבות ללא חסידים בפועל.

ישראל וציפורה זכו בשנות חייהם להנחיל לצעירים רבים מתורתם ודרכם. את ציפורה הכרתי טרם הגיעי לסעד. היא הרשימה באישיותה וביכולתה לגעת בציפור נפשו של אדם. ציפורה לימדה באופן מעמיק את סיפורי עגנון ודרכו הבלטיה את דרכה והשקפתה היא.

לבטיו של עגנון שקפו את לבטיה שלה בחיבורים ובסתירות בין הציונות בעלת האופי 'החילוני' לבין עולם יהודי עשיר שנותקה ממנו בעקבות המלחמה.

ציפורה היתה 'תלמידת חכמים'. למדה ולימדה כל העת והאמינה בחיבור הבלתי מתפשר של תורה ועבודה. שנים רבות עבדה בחקלאות: בכרם, במטע, ובחממות הורדים וכן הדריכה במסגרות החינוך הלא פורמלי.

לאחר שנפטר עזרא שטינמיץ ששימש כסנדלר בקיבוץ, נכנסה ציפורה 'לנעליו' והכשירה עצמה כשוליה אצל סנדלר מיומן בשדרות. רק 'הסנדל התקלקל' ויוצא היית ממנה לאחר שחנ"ש (שיחת נפש) עם תובנות חיים, מחשבות והרהורים.

דרך זו תאמה את 'דרכה החסידית' כפי שהביא בספרו המגיד ממזריץ': "בענייני העוה"ז צריך לקיים 'בכל דרכיך דעה' כמו שאמרו חז"ל על חנוך שהיה תופר מנעלים ועל כל תפירה ותפירה אמר לשם יחוד קודשא ובריך הוא" (מגיד דבריו ליעקב סימן קמ)

ציפורה כשמה כן היא – לא מצאה מנוח לכף רגלה בכנפיה ובמעופה חיפשה תמיד את המשמעות הרוחנית מחד והצורך לעשייה מאידך. כששאלת בשלומה נוהגת הייתה לומר 'שלומי האישי טוב' ומנידה ראשה ואומרת שעוד יש הרבה על מה לדאוג והרבה מה לעשות. ולא הסתפקה באמירה...

יהי זכרה ברוך.

אפר כ"ז

קיבוץ סעד אבל על פטירתה של

ציפורה פרידמן – בן שלום ז"ל

ומשתתף בצערה של המשפחה

מגילת רות – "כמו אקורדיון שעושה מנגינה מן המלא והריק" (י.עמיחי)

מגילת רות היא לכאורה אידיליה קסומה, שראשיתה בסיפור על משפחה שנטשה בשעות משבר את הספינה השוקעת, אך בגלות הרע מזלם ונותרה רק ואם המשפחה לבדה. והנה, נפסק הרעב ביהודה והאשה הגלמודה מחליטה לחזור לבדה ארצה. באופן מפתיע מגיעה אתה גם כלתה המואביה וזו האחרונה לוקחת את נטל הפרנסה על עצמה וזוכה לחסדו של אחד מעשירי בית לחם הפורס עליה ועל חמותה את כנפיו המגוננות. אם המשפחה מתאוששת, מגלה יוזמה שמביאה בסופו של דבר לחתונת הכלה עם בעל השדה העמיד. כל הקהילה מברכת אותם בשמחתם ולא רק בן נולד לסבתא המאושרת שינחם את בדידותה, אלא שנכדו הוא דוד מלך ישראל בכבודו ובעצמו! המגילה נפרסת לפנינו בצבעי שדות החיטה המזהיבים, בין מילות הברכה של בעל השדה ("ה' עִמָּכֶם") לברכת הקוצרים יראי ה' ("יִבְרַכְךָ ה'"). לפנינו, אידיליה חקלאית ומשפחתית, שלווה ומתוקה, המשמחת את לב הקוראים.

היטיב לתאר את השלווה יוצאת הדופן שבמגילת רות המשורר יצחק שליו בשירו - **רות**:

קול נְהִי תִמְרוּרִים מִנְּבִיאִים אַחֲרוֹנִים עוֹד נִשְׁמָע בְּרָמָה / עֲגוּמִים עוֹגְבֵי תְהִלִּים וְתִפִּי תִרְיָעָשׁוּר - עֲמוּמִים.
/ אֵף קוֹל חֶרֶשׁ אִיּוֹב בְּגִרְדּוֹ מְנַסֵּר וְהוֹלֵךְ - / וּלְפֶתַע: / דְּמָמָה. / נָעֵם.
אֵין מִטִּיף וּמוֹכִיחַ בְּשַׁעַר, / אֵין זֹעֵק מִעֲצָמַת מְכַאוּבִיו. / רַק הָאִישׁ מְבָרֵךְ - "ה' עִמָּכֶם!" / וְעוֹנִים -
"יִבְרַכְךָ ה'!" / וּמִלְקָטִים אַחֲרֵי הַקּוֹצְרִים / וְטוֹבְלִים אֶת הַפֶּתַח / וְצוֹבְטִים הַקְּלִי - / אִם יָפָה הַמִּלְקָטָה
דִּיהָ. / וְעִשְׂתָּה כְּאִפְּהָ שְׁעוּרִים...
אֵין כֹּהֵן לְהַכּוֹת בְּכִיּוֹר / וְנִבְיָא - לְהַכּוֹת בְּלָשׁוֹן.
כִּי יֵשֶׁר כָּל-הָעָם הָעוֹבֵד. / לֹא-תִדַּד שְׁנַת-אֶפֶר בְּלִילוֹת / בְּלִתִּי-אִם תִּעֲרִהוּ אִשָּׁה / וְרִיחָה - רִיחַ קִיץ
מִתּוֹק...
וְרִיחַ קִצִּיר, וּבִשְׁמַת הַשִּׁדְמָה... / יוֹשְׁבִים הַזְּקֵנִים / וְגוֹאֵל הַגּוֹאֵל. / אֶ-לוֹהֶ - נוֹתֵן הַרְיוֹן, / הַשְּׂכָנוֹת -
קוֹרְאוֹת שֵׁם לִילּוֹד.
וְכִמוֹ אִישׁ לֹא עָנָה עוֹד בְּאַרְץ וְאִישׁ לֹא שָׁפַךְ דָּמִי אַחֲיוֹ, / וְקִיּוֹ, אַחֲאָב וְאִיּוֹב - לֹא הָיוּ מְעוֹלָם. / וְכִמוֹ נָח
הַתֵּנֶךְ הַגָּדוֹל מְעַמֵּל נְבִיאִיו וּמִלְכָּיו / וְאֵל שִׁדָּה-הַלְחָמִי כִּמוֹ יָרַד לְרִאוֹת אֵיךְ יִקְצְרוּן. וְאֵיךְ / בְּעֵז מוֹלִיד אֶת
עוֹבֵד וְעוֹבֵד - אֶת יֹשֵׁי וְיֹשֵׁי אֶת דָּוִד..

אכן, זוהי התחפושת הפסטורלית שעוטה עליה מגילתנו. אין בה נהי תמרורים, לא קולות מלחמה ושבר, ולא מאבקי נביאים בעם קשה עורף. יש בה סיפור משפחתי קטן עם הפי-אנד משמח.

אך זוהי רק התחפושת. מתחת לשלווה הפרוסה על שדות השעורים והחיטים מצוי סיפור של שכול וכאב. מתחת לכל השפע הכפרי, מתגלה לעינינו סיפור על זרות, בדידות, אומץ לב נדיר ויחסי אנוש שמאירים את אפלת הגורל. פסוקי הפתיחה (פרק א, א-ה) מתארים את טבעת חנק הבדידות והשכול ההולכת ומתהדקת סביב צווארה של נעמי, "וַתֵּשֶׂאָר, הָאִשָּׁה מִשְׁנֵי יְלָדֶיהָ וּמֵאִשָּׁה". זרה, מוכת שכול ואובדן בארץ לא לה. לא צריך דמיון עשיר כדי לתאר את רוחה השבורה של נעמי והיא אכן מעידה על עצמה כמה וכמה פעמים במהלך הפרק כי היא מרגישה מקוללת: בדבריה אל רות וערפה - "כִּי-מָר-לִי מָאֵד מְכֶם, כִּי-יָצָאָה בִּי יָד-ה' " (פס' יג) ובדבריה אל השכנות המתרגשות משיבתה המאוחרת לבית לחם - "אֶל-תִּקְרָאנָה לִי נַעֲמִי: קְרָאנָ לִי מָרָא, כִּי-הִמָּר שָׁדִי לִי מָאֵד. אֲנִי מְלֵאָה הִלְכָתִי, וְרִיקֶם הִשִּׁיבֵנִי ה'; לָמָּה תִקְרָאנָה לִי, נַעֲמִי, וְהָ עָנָה בִּי, וְשָׁדִי הָרַע לִי (שם, פס' כ-כא).

חוויית ריקנות נוראה אופפת את נעמי, וכל שהיא מבקשת זה לשוב לארצה, להתכנס בקללת בדידותה ולמות בארץ היחידה שהייתה לה פעם בית אמיתי. והנה כאשר אנו מעיינים בפרק א' מסתבר שרוב פסוקיו מוקדשים

לניסיונות השכנוע של נעמי את ערפה ורות לשוב לעמן, משום שסיכויי השיקום שלהן בבית לחם אפסיים. הן לא משתכנעות בניסיון הראשון ולא בשני ונעמי מגייסת את כל כוחות הרטוריקה והשכנוע שלה כדי שהן תשובנה "אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה" (שם, פס' ח). נעמי שמרגישה רדופה ומקוללת צריכה בשעה זו לגייס את שארית כוחותיה ולשכנע את כלותיה לעזוב אותה.

וכל כך למה? הרי מה ישמח את נעמי יותר מאשר הצטרפותן של שתי נשים צעירות אלו? כלותיה האהובות מבקשות ללוות ולסעוד אותה בדרכה האחרונה ובשיבה המבושית למולדת? אך למרבה הפלא תגובתה של נעמי שונה. במקום לחבק אותן ולהישען על טוב ליבן וכוחן, בוחרת נעמי לסלקן. והיא מגייסת את כל כשרונה לשכנע אותן לעזוב אותה ולהתחיל חיים חדשים.

נעמי חושבת עליהן. לא על עצמה. יכולתה של נעמי שמרגישה מקוללת, "מִלֵּאָה הִלְכָתִי וְרִיקָם הָשִׁיבֵנִי ה'" שלא להשתבלל ברחמים עצמיים, אלא לחשוב על עתידן של כלותיה - לחשוב על ה'אחרות', זוהי המחווה האנושית המרגשת ביותר במגילה והיא גם הסמל לבאות:

אם **נעמי** עסוקה ב**כלותיה**, אזי **רות** עסוקה בכאבה של **נעמי**, באהבתה איננה מוכנה לוותר והיא מגיעה אתה לבית לחם, וביום שלמחרת יוצאת ללקט בשיבולים. ואל יהי הדבר קל בעיניכם, הרי כמואבייה, היא אשה זרה ללא מעמד חוקי וללא הגנה, והיא צפויה לסכנת הטרדה בשדה הקוצרים. אבל אז נחלץ **בעז**, בעל השדה, שמחליט להגן **עליה** מפני המטרידים כאומרו "הֲלוֹא צוֹיִתִּי אֶת-הַנְּעָרִים לְבִלְתִּי נָגַעַךְ" (פ'ב, פס' ט).

רות תלקט בחריצות מדהימה ותמלא את ריקנותה של **נעמי**, לא רק בפת לחם, אלא גם בפת של דאגה ומסירות. מלאות זו של **נעמי** כמו תגלוש מעליה והיא שוב תמצא עצמה חושבת על ה'אחרת', על **רות**: "הֲלֹא אֶבְקֶשׁ-לָךְ מְנוּחַ אֲשֶׁר יִיטֵב-לָךְ" (פרק ג, פס' א). ו**רות**? אחרי לילה רב תהפוכות, אחרי שהתקווה לחסות ולפרי בטן הולכת ומתממשת, אחרי **שבע** נשבע לה "וְאִם-לֹא יִחַפֵּץ לָגָאֲלָךְ וּלְגָאֲלֶיךָ אֲנֹכִי, חִי-הִ' " (שם, פס' יג) מילא את **מטפחתה** בשעורים, תסתכל בעיניה של **חמותה** ותאמר: "שֶׁשׁ-הַשָּׁעָרִים הָאֵלֶּה נָתַן לִי: כִּי אָמַר (אֵלִי), אֶל-תְּבוֹאִי רִיקָם אֶל-חַמּוּתֶךָ" (שם, פס' יז).

מתנותיה של **רות** ניתנות ל**נעמי**, לזו שכל מחשבותיה בשבילה ולהפך. ולכן בפרק האחרון לא נתמה עת נקרא את הפסוק המוזר: "וַתִּקְרָאנָה לוֹ הַשְּׂכֵנֹת שֵׁם לֵאמֹר יֵלֶד-בֶּן לְנַעֲמִי" (פס' יז). כי יכולת הנתינה של גיבורות סיפורנו הקטן כה עמוקה, עד שגם **רות** ראתה בבן ממשיך ל**חמותה**, ממשיך לזו שבעת משבר ושכול הייתה עסוקה במחשבה עליה ועל גיסתה, ממשיך לזו שדאגה לה "מְנוּחַ" למען ייטב לה. **רות** איננה עסוקה רק באושרה ואהבתה, אלא היא עסוקה במילוי חיקה הריק של נעמי בפעוט מתוק שיהיה לה "לְמֹשִׁיב נֶפֶשׁ" (פרק ד, פס' טו).

לא אידיליה מתקתקה איפוא לפנינו, אלא סיפור על שתי נשים אבודות שהצליחו למלא את ריקנות חייהן על ידי הנתינה ל'אחרת'. נשים שמלמדות אותנו את סוד ההתמלאות גם כשנדמה שהכל אבוד, כדבריו היפים של עמיחי:

ונעמי שאמרה, אני מלאה הלכתי וריקם השיבני
אדני-י, ידעה הכל על תהליך הריק והמלא
על בניה שמתו ועל אנקת רחם מתרוקן
כמו אקורדיון שעושה מנגינה מן המלא והריק.

טלי זיוון

זוהר פנימי, חלק א, ב ע"א

יש זמנים שאדם מתרחק מהתורה ולא עוסק בה כראוי כאותם תלמידי חכמים, וזה משום שהוא עתיד להתקרב אצלה לאחר מכן יותר למעלה למעלה.

בוא ראה, אדם יש לו לטהר נפשו וגופו בכל סוגי האומנות, בדברי שירים וסיפורי העולם, בכלי נגינה, ובכל שלמות ושבח יופי העולם מחוץ ומפנים, ובשמחת בניו ובנותיו ובתשוקה עליונה לאור שמאיר כל העולמות, ולהתחבר לבני אדם שנוגעים בכאבים ויודעים לרפא.

בוא ראה, דמעתו של אותו אדם חשובה למעלה יותר מכל תלמידי חכמים שעוסקים בתורה תמיד, משום שהוא מתגעגע על התורה כבן שמתגעגע על אימו באהבת חדרי הלב. וכאשר פוגש אותה באמת, מייד ליבו קופץ ממקומו וחפץ להתאחד בה רוח ברוח ונשמה בנשמה, כמו שכתוב: "נפשי יצאה בדברו".

אשרי חלקו של אותו אדם שהוא מצוי בגעגוע תמיד, ואינו מוצא מנוחה לרוחו אלא בחביבות התורה, כמו שכתוב: "תורת אמת היתה בפייהו".

את השיר לעיל כתבתי בביתי בשעת לילה לקראת חג שבועות במהלך השנה שעברה שבה למדתי בבית המדרש "זוהר חי" בירושלים (עם הדסה פרומן, שפרה אסולין ואבישר וסיון הר-שפי), וכמו עוד שירים שכתבתי – הוא נבע בפרץ של השראה וכמובן מביא ביטוי לחוויה אישית פנימית. בנוסף, יש שיר מקסים של סיון הר-שפי, "חלום ותרגומו", העוסק ביחסי אם ובת ובהיפוך תפקידי המורה-תלמידה, שכתוב גם הוא בארמית זוהרית. ההיכרות איתו שימשה לי השראה מבחינת השימוש בשפת הזוהר והיכולת לבטא דרכה חוויה אישית (ואולי גם כללית או אוניברסלית). חג שמח ונעלה!

אחלה אצאנית

אית זמנין דבר נש אתרחיק מן אוריתא ולא לעי בה כדקא גאות כאלין תלמידי חכמים, ודא בגין דאיהו עתיד לבתר לאתקרבא בגבה יתיר לעלא ולעלא.

תא חזי, בר נש אית ליה לאדכאה נפשיה וגופיה בכל זנין דאמנותא, במלי דשירין וספורין דעלמא, במני דנגינתא, ובכל שלימו ושבחין דנוי דעלמא מלבר ומלגיו, ובחדותא דבנוי וברתוי ובתאובתא עלאה לנהורא דנהרא כל עלמין, ולא תתברא לבני נשא דנגעי בכאבי לבא ונדעי לרפויי.

תא חזי, דמעתיא דהאי בר נש איהי חשיבא לעלא יתיר מכל תלמידי חכמים דלעי באוריתא תדיר, בגין דאיהו מתגעגע על אוריתא כברא דמתגעגע על אמוי ברחימותא דחדרי לבא. וכד פגע בה בקשטא כדיון לבא דיליה נתיר מאתריה ובעי לאתאחדא בה רוחא ברוחא ונשמתא בנשמתא, כדכתיב: "נפשי יצאה בדברו".

זכאה חלקיה דהאי בר נש דאיהו שכיחא בגעגוע תדיר, ולא אשכח מנוחה לרוחיה אלא בחביבותא דאוריתא, כדכתיב: "תורת אמת היתה בפייהו".

(אייר ה'תשע"ח)

געגועים שם, ד'
כיליון נפש, כמיהה,
כיסופים, תשוקה
עזה לראות מישהו
או משהו, רצון עז
להיפגש עימם או
להימצא בקרבתם.

תהיות אצולת הגיור

כמפקד לשעבר וכמורה בהווה בעולם הגיור הצבאי, אני מקבל שאלות רבות, מימין ומשמאל, לגבי אחת הסוגיות הבווערות (ויחד עם זה – כמעט לא מדוברות) בחברה הישראלית. מדובר בסוגיה שנדונה פעם בחודש בוועדה מיוחדת בכנסת, וכמעט בכל ממשלה קיים משבר קואליציוני כזה או אחר בנושא. אני, כבורג פשוט במערכת, מקבל מחברים, מכרים, מראיינים לעבודה ואפילו עוברי דרך – שאלות בנושא, ועם הזמן למדתי להכיר שאלות וקושיות רבות שעולות מכיוונים שונים. בתי מדרשות רבים נפגשים בצורך שנוצר סביב ייסודה של תכנית לאומית לגיור. זרמי היהדות השונים מנסים לאחוז בחבל משני קצותיו, רבים מטילים ספקות יומם ולילה על חומרת הגיור, ומשטרת ה'הדתה' עומדת מאחורה ורק מחכה לסיבה להפעיל את הצ'קלקה.

חשוב להבהיר: כשנכנסים לסוגיה על כל מורכבותה מגלים שאין פתרונות קסם. במובן מסוים, המתנגדים מימין והמתנגדים משמאל שניהם צודקים, ואנשי הגיור נאלצים ללכת בין הטיפות.

הרמב"ם מגדיר שלושה קריטריונים מרכזיים לגיור: מילה, טבילה וקרבת. בעוד שקרבן לא רלוונטי כל עוד אין בית מקדש, אקט ברית המילה ברור יחסית, וכך גם פעולת הטבילה (למרות שגם על הדרך בה היא נעשית היום יש לתהות, אך לא זה המקום להרחיב) – הרמב"ם מתאר עוד קריטריון אחד, מרחף באוויר: "להסתופף תחת כנפי השכינה ויקבל עליו עול תורה". מהם כנפי השכינה, ומה משקלו של עול התורה?

חשוב לציין, שאפשרי לפשט את הדיון ולהציב בו סימני קריאה. רבים מאלו שפגשתי מבהירים בבירור את עמדתם בסיסמה מקוצרת, תוך כדי התעלמות מגורמים שונים. לי, באופן אישי, יש בעיקר סימני שאלה בנושא, ואנסה להעלות על הכתב מעט מהתהיות המרכזיות שעומדות בפני אדם העוסק בגיור במדינת ישראל:

אם את עול התורה אנחנו מבינים כפשוטו – שמירת מצוות, קלה כחמורה – הגיור במדינת ישראל כנראה אינו עומד בקריטריונים. למרות שאין סטטיסטיקה ברורה בנושא, ברור לכל העוסקים במלאכה שרוב המתגיירים לא ישמרו מצוות לאורך זמן אחרי הגיור. הטענות האופטימיות ביותר מדברות על רבע, והפסימיות על אחוזונים בודדים. וגם אלו ששומרים מצוות – מעטים מהם ידעו לדקדק בכל פרט, או אפילו להקרא 'דתיים' בלי שהמילה 'לייט' תרחף מעל ראשם.

אבל האם באמת אפשר לדרוש מכולם להיות שומרי מצוות? אפילו הניסוח של 'כנפי השכינה' הוא מעורפל, כשהיה אפשר לכתוב אותו בצורה בהירה יותר. וזה עוד לפני שהתייחסנו לעובדה הפשוטה: עם ישראל, ברובו, אינו שומר תורה ומצוות. המתגיירים, שמגיעים משכונות חילוניות, חסרי קהילה דתית וחברים דתיים – האם אפשר לצפות מהם שיחזיקו לבד את תרי"ג המצוות? שווה לתאר לרגע את המחשבה, להיות שבת אחר שבת בודד בחדר, כשהחברים האחרים יוצאים לבלות יחד ובבית המשפחה הטלוויזיה דלוקה בסלון. אולי במקום להאשים את המתגיירים יש להסתכל על החברה הישראלית: גם המתגיירים שלא ישאירו את הכיפה על ראשם יהיו ברובם הרבה יותר מחוברים למסורת ישראל ויקיימו לפחות אורח חיים מסורתי הרבה יותר מהישראלי הממוצע. האם זהו עול תורה מספק או לא?

גם ההנחה על גיור אורתודוקסי אינה פשוטה. היום, בישיבת הדירקטוריון של נתיב, יושבים גם נציגים של הקהילה הקונסרבטיבית ושל הקהילה הרפורמית, כמייצגי רוב רובה של יהדות התפוצות – משם מגיעים המתגיירים או הוריהם. האם נכון להתעלם לחלוטין מפסיקת ההלכה של הזרמים השונים ולכפות יהדות שאינה מקובלת על רוב עם ישראל?

שאלה נוספת חשובה היא שאלת עידוד הגיור: היהדות חוזרת ומדגישה שאינה דת מסיונרית, אך כאן בארץ ישראל, קיימת תנועה שמעודדת לגייר כמה שיותר אנשים. יש לה די הסיבות שלה לעשות את זה, וסכנת ההתבוללות מרחפת באוויר, אבל האם את הבעיות הדמוגרפיות יש להעמיס על צעירים המתמודדים גם ככה עם שאלות זהותיות כבדות?

הזהות של המתגיירים אכן מבלבלת. בדרך כלל לא מדובר באנשים שהגיעו ללא קשר ליהדות, כי אם ביזרע ישראל, בני אבא/סבא/סבא רבא יהודי. חלקם עברו גיור בתפוצות שאינו מוכר במדינת ישראל, וחלקם יהודים שחסרים להם המסמכים המוכיחים את יהדותם. בנוסף, רובם חלק אינטגרלי מהחברה הישראלית-יהודית, משרתים בצבא בכל היחידות, ושרים ברטט את 'נפש יהודי הומייה'. האם אין מקום להקל יותר על גיורם?

בגיור הצבאי קיימים ארבעה אבות בית דין, שמציבים ארבע אג'נדות שונות. לא מדובר בתורה למשה מסיני, וגם ההלכה לא מצפה שכך יהיה: 'אין לדיין אלא מה שענינו רואות' (בבא בתרא, קל"א ע"א). יכול להיות שבעיניהם התהיות שונות ממה שהצבתי כאן. רב הנסתר על הגלוי וקצר הדף מהכיל כל שאלה. אך חשוב שבחג השבועות, בעודנו קוראים על רות המואבייה, נשאל את עצמנו, כיצד אנחנו מבינים את הפסוק: 'עמך עמי וא-לוהיך א-לוהיי'.

ברך כרנע

במלאת שנה לפטירת אבא/סבא שלנו

אדו פולק ז"ל

נקיים מפגש ואזכרה

ביום חמישי, י' בסיוון, 13.6.19

במועדון לחבר

18:00 – 19:00 תפילת מנחה, לימוד משניות, דברים לזכרו

תערוכה מפרי ידיו

19:00 הרצאה מפי מדריך הטיולים גיא שחר

בנושא: "גשרים בעולם"

תפילת ערבית בתום ההרצאה

הודעה חשובה לחניכי בני עקיבא

השבת מיד לאחר התפילה יתקיים קידוש לחניכים.

תפילת מנחה לא תתקיים.

אלה הקואונרית וזוות האדריכים

שיעורי הילדים בליל שבועות תשע"ט

כיתות א'-ו'

שיעור 1 23:00

א' - בבית משפחת סוברי

ב' - בבית משפחת ג'קסון

ג' בנות - בבית משפחת וינברגר ג' בנים - בבית משפחת שולץ

ד' - בבית משפחת ניימן

ה' - בבית משפחת לנדסמן

ו' - בבית משפחת שלומי

שיעור 2 23:45

לימוד משותף להורים וילדים ברחבת בית הכנסת.

שיעור 3 15:15-24:30

לימוד מתמ"ד ובמקביל משחקים ודפי לימוד בבית המדרש - בהובלת הרב ארי.

לאחר שעה זו אנו מבקשים שלא ישארו ילדים ללא השגחת הוריהם במתחם בית הכנסת

חטיבה - שיעורים במתחם הנוער (בית כנסת חטיבה)

23:00-23:30 – נעמה סט

23:45-00:15 – נתנאל ניימן

00:30-1:00 – נריה לנדאו

1:15-1:45 – צור ומיכל סגל

2:00-2:45 – לימוד חברותות

3:00-3:45 – "שעון פגישות" עם משי

3:45 מצטרפים לטי"ש ברחבת בית הכנסת

תפילת ותיקין

תיכון - שיעורים במועדון התיכון

23:00-00:00 – לימוד משותף לכל כיתה בבתי המשפחות המאמצות

00:30-1:15 – שיעור עם נתנאל ניימן

1:30-2:15 – שיעור עם נריה לנדאו

2:30-3:30 – לימוד לקראת מבחני בגרות במקצועות קודש

3:45 טיש ברחבת בית הכנסת

תפילת ותיקין.

שנזכה לקבל את התורה מתוך אהבה! חג שמח ☺ צוות החינוך החברתי

דוח'נאק אייר

החודש נפתח בימי מתח בטחוני שהפגיעו אותנו בעוצמתם. לאחר שבת סוערת ומתוחה הוחלט בצוות צח"י חינוך להוציא את כל ילדי הקיבוץ מאי-י"ב להתאווורות. מועצה אזורית גוש עציון והקבה"ד נענו תוך שעות בודדות לאתגר וארגנו לילדים יום חווייתי בגוש עציון, כולל פינוקים וארוחת צהריים חמה. תמונות מהיום הזה ראיתם בסרטון שהופץ ביום העצמאות.

צוות החינוך הפעיל למחרת את הילדים במתחם ביה"ס הממוגן במהלך הבוקר וזכינו לסדנא מיוחדת של הדפסה בתלת-מימד שהועברה ע"י מתנדב מגוש-עציון. צח"י תיכון התגייסו למשימות שונות, וקינחו את היום בחלוקת דגל ישראל עליו קשור סרט אדום- סמל "עוטף עזה" למכוניות שעברו בצומת סעד.

אחרי שנגענו התפנינו לעסוק בנושא חודש אייר: "עצמאות ויזמות"!

בבית כולל א-ב - ילדים העבירו פעילות בנושא שקרוב לליבם.

ילדי ג-ד - שמעו שיחה על יזמות מפי קרן בוברובסקי (תודה קרן!) ויזמו פעילויות בנושאים שחשובים להם: גיוס תרומות לבתים שנשרפו, המצאת שיר לבית כולל, והכנת תיק חירום עם פעילויות שישמשו אותם בזמן מתח בטחוני. בנוסף הילדים שיפצו את פינת ה"זולה" בחצר בית כולל.

ילדי המפ"ל - תכננו, אפו, והכינו קפיטריה בה מכרו לילדי הבתים הכוללים דברי מתיקה וצמידים מעשה ידיהם תמורת בקבוקים למיחזור. הקפיטריה הצליחה מעל למצופה והפריקט כנראה ימשיך גם בתקופה הקרובה.

ביום ירושלים - חגגנו ברוב עם כל ילדי א'-ו' ב "שוק מחנה יהודה" שהוקם ברחבת הבתים הכוללים- הילדים נהנו מפלאפל, החמוצים של קבלן, חומוסיית פנחס כשברקע שירי ירושלים.

ילדי החטיבה - קישטו קלנועיות בכחול-לבן לקראת יום העצמאות ועסקו בנושא החודש- כיצד אני לוקח אחריות על הסביבה בה אני נמצא? לסיום הנושא צפו בסרט העוצמתי "כוחו של אחד".

תיכון - ליל יום העצמאות- בילו בקומזיץ עד השעות הקטנות של הלילה במעוז מול עזה, צפו במיצג של המעוז ולאחר מכן פעילות עם שירי ארץ ישראל וגיטרה בטעם של פעם. בנוסף- התיכוניסטים שמעו את הרצאתו המרתקת של צורי דהן בנושא התמכרויות. בחודש הבא צורי יגיע שוב להרצאה להורים ואחריה מפגש נוסף עם בני הנוער שלנו.

לקראת הקיץ התיכוניסטים מחפשים עבודה- ענף שמעוניין להציע עבודה לתיכוניסטים- מוזמן לפנות לאריאל סאסי.

מדורות ל"ג בעומר - נחגגו למרות האזהרות על שרב, בשמחה וברוח נעימה. כיתות א'-ג' במסגרת הבתים הכוללים, וכיתות ד'-ט' בהובלת מדריכי בני-עקיבא המשקיענים שדאגו לכיבוד, ולתוכן.

גם השנה המשכנו במסורת של סיפורים מפי ותיקים מסביב למדורה: כיתה א' שמעה את סיפורי הילדות של צ'פי (ותהו איך הסתדרו פעם בלי פלאפונים!?) , כיתה ג' למדה שיר בסינית מדודה זהבי וכיתה ד' שמעה מחוויותיה המיוחדות של מרגלית. תודה למספרים על הסיפורים המרתקים!

תודה לכל ההורים שהיו שותפים בתפעול המדורות. בזכותכם הערב עבר בשלום ובביטחה.

תודה מיוחדת גם ליהב הלפרין מצוות כיבוי אש שליווה את המדורות כל הלילה.

צוות החינוך החברתי יצא לבוקר כיף וטעינת כוחות לקראת החופש הגדול- התחלנו בקפה של בוקר על חוף הים, המשכנו בחדר בריחה מאתגר ומגבש וקינחנו במסעדה. בנוסף הצוות עובר ויעבור מגוון השתלמויות לקראת החופש : קורס עזרה ראשונה, סדנת חוסן וסדנה עם שני מאור היועצת שלנו בנושא מעברים ופרידה.

רננה יערי לקחה על עצמה את האחריות לרכז לינת קבוצות בבתים הכוללים. קבוצה שמעוניינת להגיע בסופ"ש או לילה באמצע שבוע וללון בבתים הכוללים- מוזמנים לפנות לרננה.

בנוסף רננה אחראית גם על מחסן הטיולים- לקיחה והחזרה של ציוד בתיאום איתה.

אפרת life

סדנת מולנאות מינית - 13 חודש תל"ט

ביום שני, ז' בסיוון, אסרו חג שבועות, 10.6, בשעה: 20.30 - נקיים סדנא להורים בה נעמיק את הידע, העמדות ומיומנויות השיח בנושאי מוגנות מינית ומיניות בריאה בדגש על התמודדויות בנושאי מוגנות במשפחה ובקהילה.

הסדנא, הנקראת 'לתת פה- תוכניות מוגנות לילדים ונוער' פועלת להנגשה פשוטה, ישירה וחיובית של נושאי וכללי המוגנות המינית למבוגרים, לילדים ולנוער, תוך מתן מענה מותאם לכל אחד מחלקי המשפחה הזו.

בעזרת כלים מעשיים הסדנאות מגבירות את יכולתם של המבוגרים להיות רגועים, שאילים ונגישים וכך במידה רבה לשמור על הילדים.

עד כה, פעלה התוכנית בעשרות בתי ספר וקהילות, והגיעה לעשרות אלפי ילדים, הורים, מורים, רכזים ומדריכים. התוכנית מסייעת למבוגרים לפתח שיח בנושאי מיניות ומוגנות עם ילדים ומסייעת לילדים להיזהר ממצבי סכנה וליצור תקשורת עם מבוגרים אם חלילה נפגעו.

רן יהושע, מיוזמי התכנית יגיע אלינו לסדנא בת שתיים שמתמקדת בשלושה מרכיבים :

1. **ידע** - סטטיסטיקות, סימנים אפשריים לפגיעה, ילדים בסיכון לפגיעה, שלבי פעולה במקרה של חשד, שלבי פעולה במקרה של גילוי פגיעה, ועוד.

2. **עמדות** - במהלך ההרצאות המבוגרים נדרשים לקיים בירור עמדות בנושאי מיניות ומוגנות, מתוך תפיסה שפיתוח עמדותיהם תאפשר להם יצירת תקשורת פשוטה ובריאה על גוף ומוגנות וכך יהפכו לכתובת במקרה של פגיעה.

3. **מיומנויות** - בכדי להגיע לתגובה מיטבית בזמן אמת, עלינו לתרגל סיטואציות והתלבטויות בפועל דרך סימולציות.

ההרצאה מיועדת לכלל הציבור-הורים, מורים, סבים וסבתות. מי שיגיע ויפנה לעצמו שתיים חשובות אלו, ייצא להערכתנו עם כלי יעיל ומדויק שיסייע לו לקצר את המרחק אל ילדיו בתחום המוגנות המינית. לקראת בוא הקיץ על שלל התרחשויותיו ותחושת החופש הברוכה מאד מצד אחד, אך לעיתים לא בטוחה, אנו מזמינים את כולם להתנסות בכלי זה.

13 חודש תל"ט

קרפּות שאַנאָ

חיבה יתרה נודעת יש לרפתנים ולמחלבות לחג השבועות. בעוד המוני היהודים יסבו לשולחן החג ויאכלו את מיטב תוצרת החלב של הפרות יעמדו אלה במכון החליבה ויעמלו לייצר חלב למחלבות כדי למלא את המדפים הריקים של מוצרי החלב לאחר החג. בכך שונה חג זה משאר החגים שבהם לא יחסר הבשר בסעודה החג.

מזה זמן רב מתנהל מאבק בין הרפתנים לאוצר על עתיד ענף החלב. האוצר מאשים את הרפתנים בכך שמחיר החלב בישראל גבוה מידי ביחס למחיר החלב במדינות מעבר לים. כפועל יוצא מזה נכנסו נציגי הענף למשא ומתן לקראת הסכם חדש. בהסכם החדש נקבע שמחיר ליטר חלב ירד ב- 12% והמכס על גבינות יבוא ירד בכ- 50% אין ספק שזה הסכם רע לרפתנים וישחק את הרווח של ענף הרפת בצורה חדה. הורדת המחיר תאלץ את הרפתנים לסגור חלק מהרפתות הלא יעילות בעיקר הרפתות המושביות הקטנות, וקיבוצים עם רפתות לא יעילות. בינתיים נפלה הממשלה כך שאין אפשרות לחתום על ההסכם וזה ידחה כנראה לכיוון של 2021.

מזה כשנתיים קצב צריכת מוצרי החלב בישראל נמצא במגמת עזירה ולא עולה עם קצב גידול האוכלוסייה. בשנת 2018 שעוד חשבו שיש גידול הגדילו את מכסות החלב בארץ ב 60 מיליון ליטר מרות שכבר היה ידוע שאין גידול בצריכה דבר זה הביא לייבוש כמויות גדולות של חלב לאבקת חלב דבר שמילא את המחסנים של מועצת החלב בעודף גדול. מכיוון שעלויות הייצור בישראל של אבקת חלב הן גבוהות, נאלצת "מועצת החלב" למכור את האבקה לחו"ל במחירי הפסד. וכמובן מי שישלם את "המחיר" זה הרפתנים שיצטרכו להגדיל את העמלה שמשולמת "למועצת החלב" ולשלם על שרותים שעד כה ניתנו בחינם. עם עודפים אלו נוצר צורך להוריד את מכסת החלב של ישראל אולם שר החקלאות הודיע שאינו מסכים וכך האפשרות היחידה הייתה לקצץ כל אפשרות לחרוג מן המכסה כך שכל מי שיחרוג ייקנס ויפסיד את כספו על כל ליטר מעבר למכסה.

רבים שואלים למה יש מחסור בחמאה? אז התשובה היא זאת. בכל העולם מורגש מחסור בחמאה בגלל מעבר של הצרכנים לשימוש בחמאה {שומן מן החי} במקום המרגרינה {שומן טראנס} למשל רשת "רולדין" הוציאה מן המתכונים שלה את המרגרינה והמירה זאת בחמאה וכך עושים בכל העולם. לצורך השלמת המחסור פתח משרד החקלאות את האפשרות לייבא 2500 טון חמאה ללא מכס. מכיוון שמחיר החמאה העולמי עוד לפני היבוא שלו לישראל גבוה במעט מהמחיר המפוקח בארץ יוצא שחמאת הייבוא יקרה בכ- 15% יותר מחמאת תנובה וכל הניסיונות לבקש מהפרות לייצר יותר שומן בקיץ, נענו בשלילה. אין מה לעשות, עם בוא החום יורדת התנובה וגם יורד אחוז השומן בחלב.

אצלנו ברפת - תנובת החלב בשנת 2018 עלתה ב- 400 ליטר לפרה והגיע ל 13,500 ליטר לפרה לשנה. סה"כ ייצרנו אשתקד 4.8 מיליון ליטר ששווקו למחלבת תנובה ומקצתם למחלבת יצחקוב. 230 אלף ליטר יותר משנת 2017 עם אותו מספר פרות.

כפי שנכתב למעלה יש עלינו "איום" של הורדת המחיר דבר המחייב אותנו להתייעלות מרבית ומקצועיות רבה זה זמן רב הרפת לא עברה "מתיחת פנים" והתרחבות. כבר זמן רב נמצא בידינו "היתר בניה" לבניית מכון חליבה חדש. אולם במצב הנוכחי אין לנו צורך בכך בעוד אנו מצליחים להגדיל את תנובת החלב לפרה. כבר 5 שנים שאנו מייצרים כל שנה יותר חלב לשיווק עם אותו מספר פרות. אנו מחפשים כל הזמן חדשנות בתחום הזנת הפרות על מנת להגדיל את התנובה לא על חשבון בריאות הפרה. ויש להניח שבשנה הקרובה נבצע אי אילו שינויים אולי "פורצי דרך" בתחום ההזנה, שיגרמו לפרה לייצר יותר חלב.

אני נשאל רבות מתי נקים מכון חליבה חדש. אז התשובה נעוצה בכך שכדאי לחכות קצת. ישנם פיתוחים טכנולוגיים חדשים של רובוטים במכון החליבה שיחליפו את החולבים, כך שעובד אחד יפקח על החליבה ויביא את הקבוצות לחצר המתנה, אבל את כל תהליך החליבה יעשה הרובוט. נושא הרובוטיקה תופס תאוצה אצל כל

חברות ציוד החליבה בעולם ומי שמובילה בתחום זה היא חברת "צח"מ- אפיקים" אשר אמורה לצאת בשנה זו עם רובוט שיחלוב במכון החליבה ויעבוד בקצב של החליבה כיום.

ונסיים באמרה ידועה קצרה :

ידוע שמתן תורה הוא בשבועות.

שבועות זה מוצרי חלב.

מוצרי חלב זה תנובה.

תנובה זה סיני.

ופתאום תורה מסיני מקבל משמעות אחרת.

א/ד' ע'המ

13. כ'בוי האש עם הפני' קד'מה

בשבועות האחרונים חלק מצוות הכיבוי של הקיבוץ השתתף בקורס כבאים מטעם רשות הכבאות וההצלה. במסגרת הקורס נלמדו נושאים תאורטיים ובוצעו אימונים מעשיים בתחומי כיבוי האש וחילוץ מרכבים.

ביום שישי האחרון התקיים מבחן הסיום בו הוסמכו : **דני יום טוב, אריאל סאסי, צביקה רידר, חגיב חכמון, עמית רידר וניצן ברביץ.**

הקורס מהווה שלב נוסף בהתמקצעות צוות הכיבוי של הקיבוץ וממסד את שיתוף הפעולה עם רשות הכיבוי וההצלה. הליך זה מקנה לצוות הכיבוי תמיכה לוגיסטית (ציוד, ביגוד וכדו'), מקצועית (הדרכות ואימונים) וכיסוי ביטוחי.

ומה להמשך?

- נמשכת שיגרת "כוננות שבת" של כלל חברי צוות הכיבוי (כולל נציגי הנוער) ורכבי הכיבוי (מיול, רנג'ר, גרור מים ודיסקוס).

- בשבועות הקרובים יבצעו חברי הצוות מבחן הסמכה (טסט) לנהיגה על כבאית אשר יאפשר להם לנהוג בכבאית מסוג "רותם" (כיבוי אש וחילוץ) החונה בכפר עזה דרך קבע.

בתפילה לקיץ בטוח וללא שריפות,

13. כ'בוי האש

מהלכי פנימי

"והג שבועות תעשה לך ביכורי קציר חיטים" (שמות ל"ד, כ"ב)

התברכנו בחקלאות ענפה. הפעילות החקלאית נמצאת בשיאה ולכבוד חג השבועות ביקשתי מחיים מרכז הגד"ש שישתף אותנו בנעשה בענף מנקודת מבטו. הגד"ש נמצא בעיצומה של סוף העונה ונפרט מעט על הגידולים:

חיטה – קציר החיטה החל בשטחי סעד, בעז"ה עד ליום שישי נסיים בסעד ונעבור לשטחי ברור חיל. היבולים טובים, בזכות הגשמים שהתברכנו בהם השנה. רוב החיטה נמכרת למחסני החירום של המדינה. מחיר החיטה נקבע לפי שווי המסחר של החיטה בבורסה בארה"ב, השנה לצערנו החיטה נסחרה במחירים נמוכים. במקביל יש לנו גם חיטה אורגנית הנמכרת ללקוחות פרטיים.

קצח – גם קציר הקצח בשטחי סעד, יסתיים עד ליום שישי, גידול הקצח מיועד לשמן במפעל נס שמנים. וימויין בפופלי בשבועות הקרובים ומייד ייכנס לנס שמנים לצורך הפקת השמן.

חומס (חמצה) – מתפתח יפה, יש עוד זמן לקציר. החומס נמכר לפופלי ולחברת סוגת. זהו גידול בעייתי ששולי הרווח שלו נמוכים – נצטרך לבחון בהמשך את כדאיות הגידול הזה לאורך זמן.

גזר – החל מחודש ינואר גידול הגזר הקונבנציונלי חזר לגד"ש, בתקופה הזו למדנו לעבוד עם מפעל הגזר, בתיאומים רבים עבור הגזר הרגיל, הצבעוני והקטן, תהליך הלמידה הוא תהליך ארוך, אבל תכליתו שיפור ולמידה שתכליתה לספק את הגזר כפי שהמפעל והשיווק דורשים.

גזר אורגני – נכנסנו לעונה עם ביקושים גבוהים לגזר אורגני לייצוא, בעיקר לגרמניה. התחזיות היו שיהיה מחסור והמחירים יהיו גבוהים, לצערנו התחזיות אכזבו והביקוש היה נמוך מאוד מהצפוי וכך גם המכירות. כל מגדלי גזר האורגני בארץ חוו אכזבה גדולה לאור הציפיות הגבוהות שהיו.

תפוז – גד"ש סעד מגדל תפוזי"הן לזרעים (הרי זרעי תפוזי"הן התפוזי"הן עצמו) והן לשוק, עבור בתי אריזה שונים. ב"ה השנה ייבולי התפוזי"הן יפים וכך גם המחירים.

תפוז אורגני – כמו בגזר, גם בתפוזי"הן האורגני התחזיות היו שיהיה ביקוש גבוה. בניגוד לגזר, התחזיות בתפוזי"הן אורגני אכן התממשו והביקושים היו גבוהים (יצואנים ארבו ללולו בבתי אריזה על מנת להשיג עוד סחורה...) והמחירים בהתאם.

"גינות אורגניות" – בנוסף לגזר ולתפוזי"הן אורגני, אנחנו מגדלים "גינות" (חלקות קטנות של עד כמה עשרות דונם לגידול) הגידולים הן, סלק, בצל, בטטה, דלורית, דלעת יפנית, דלעת ערמונים ודלעת ספגטי. הגידולים מיועדים לשוק האורגני המקומי בו יש לנו נתח מכובד במוצרים שאנחנו מגדלים. ב"ה נראה השנה שגם ה"גינות" נראות טוב והיבולים יפים.

חוחובה – השנה שתלנו את שלב ב' בשטחי נחביר, כך שהחוחובה מכסה את רוב שטחי נחביר מלבד מספר שטחים בודדים. במקביל ירדה חלקה אחת של חוחובה בסעד לטובת שדה סולארי. השטחים נכנסים להילוך גבוה בהכנות לקראת האסיף שיחל בחודש ספטמבר. החוחובה מיועדת לשמן במפעל נס שמנים.

מו"פ – הגד"ש מבצע בחינות של גידולים חדשים בתחומים שונים, מתוך הבנה שיש לייצר מרחב גדול יותר של גידולים שיביאו רווח יפה יותר מהגידולים המסורתיים בגד"ש.

נושאים נוספים:

מפעל הגזר

אנו לקראת סוף העונה. עונת ייצוא הגזר, שהיא גם העונה הבווערת, מתחילה בחודש ינואר בכמויות קטנות ומתגברת מחודש מרץ ועד יוני ולאחר דועכת עם סיום הייצוא. מהלכים רבים של התייעלות ושיפור נעשו במפעל הגזר בשנה האחרונה, שינויים ושיפורים נעשו בכל אחד מהשלבים בגזר והאיתותים בדוחות הכספיים מראים סימנים מעודדים.

כפי שכבר דווח, במהלך העונה השקנו מספר מוצרים חדשים. השקת מוצר הינה "אירוע". העוסקים במלאכה עשו כל שביכולתם בכדי להצליח בכך. חלק מהפעולות צלחו יותר וחלק פחות, אך שורה תחתונה אנחנו כבר עם שלושה מוצרים בשוק המקומי ועם כיוונים משמעותיים בשוקי הייצוא. הענף ימשיך ויחזק את הכיוון הזה של פיתוח ותחזוקת המוצרים החדשים, מתוך הבנה שהעתיד חייב להכיל גם אלמנט של חדשנות ורווחיות מוגברת. מאמצי שיתוף הפעולה שלנו באזור עולים הילוך. אנו לאחר שנה וחצי של עבודה משמעותית בהקמת והפעלת חברת השיווק "תוצרת הנגב".

למי שאינו מצוי בעניינים – "תוצרת הנגב", היא חברת שיווק בבעלות משותפת של סעד, דורות ואור הנר לשיווק גזר. החברה קמה מתוך אמונה שההליכה ביד אחת יש לה ערך וכוח בשוק. אנו לקראת סיום העונה השנייה להפעלת חברה זו ובימים אלו אנו נמצאים בעיצומם של דיונים רחבים על הרחבתה באופן משמעותי. אנו במגע עם מתקדמים עם מפעלי יח"ם (יישובי חבל מעון) על הכנסת כלל פעילות השיווק שלהם אל תוך "תוצרת הנגב". ויצירת חברת שיווק שתהיה גדולה בסדרי גודל מהחברה הקטנה שלנו.

המלאכה מורכבת ורבה, אך אני חושב ומאמין שנצליח להכיל את השינוי ולעבור את כל המשוכות בדרך ולהרחיב את פעילות חברת השיווק. כאשר המטרה היא תיאום מרבי וכח משמעותי בשוק בארץ בפרט ובשוקי הייצוא בכלל. בשבועות הקרובים יימשכו הדיונים בכדי להגיע להסכמות. נצטרך כמובן לאשר את המהלכים גם במוסדות שלנו בצורה מסודרת.

סולארי שדה

בשעה טובה ומוצלחת מסרנו את החזקה בשטח המיועד להקמת השדה הסולארי (ליד המט"ש) לחברת אנרג'יקס שתחל בקרוב בהקמת השדה. אנו מקווים שעד חודש ספטמבר השדה יהיה מוכן להפעלה ולייצור חשמל.

סולארי גנות

גם כאן אנחנו לקראת הרחבה משמעותית של המתקנים הסולארים שעל הגנות שלנו. ננצל כל גג תעשייתי גדול במבני המשק על מנת להקים מתקנים כאלו ולהשיא את הרווח מייצור חשמל ירוק בחסות השמש

פרדס

חלקת האודם שלנו לא הביאה ברכה. מדובר בגידול סירוגי מאוד ולאחר שנת שיא ביבול ושפל במחיר החלטנו להוריד את החלקה ולהגדיל במקומה את חלקת התפוז. אנו מאמינים שאיזון הגידולים בפרדס וטיוב שיטות העבודה בו ימשיכו את מגמת השיפור שראינו בשנה שעברה ויאפשרו בסיס נכון לדיון על בחינת הגדלת הפרדס. בשבועות הקרובים ניכנס לפרוייקט הטמנת קווי הטפטוף בפרדס. מהלך שאנו נדרשים אליו כהוראה של משרד הבריאות כתנאי לשימוש במי הקולחין שלנו לאורך רוב השנה. כידוע אנו משתמשים במי הקולחין שעוברים טיהור במט"ש לצורך השקיית הפרדס בעיקר והחלקות הצמודות. המט"ש נמצא בפיקוח מתמיד של משרד הבריאות ומשרד להגנת הסביבה. ואנו כפופים להנחיותיהם. עם הבשלת התנאים (בתקווה בעתיד הקרוב) נידרש גם להרחבת המט"ש והקמת מאגר לאיגום מי נגר וקליטת עודפים – על כך אדווח בהזדמנות קרובה.

נטיעות מטע

קו 44 מערב עבר לרשות הנוטעים – השטח כבר מוכן לנטיעות, כל שנשאר הוא לפרוס את ציוד ההשקייה ובשבועות הקרובים ניטע בחלקה זו שתילי אבוקדו בכך נעמיד את גודל המטע שלנו על 850 דונם. מדובר במהלך שנידון ותוכנן לפני שנתיים ואנו כרגע מביאים אותו לסיומו.

ענף האבוקדו עבר להיות אחד מהענפים המובילים במשק סעד. הנטיעות המאסיביות בארץ ובעולם מעידות על הדרישה ההולכת וגדלה לפרי. אנו בחונים בכל שנה את דרכנו ובעתיד נדון שוב האם לבצע נטיעות נוספות או שמא גודל זה הוא הגודל המיטבי עבורנו.

תקופה זו של השנה בה קוצרים את התבואות מסיימים את קטיף האבוקדו וההדרים ומסיימים את איסוף הגזר היא העונה בה הזורעים בדמעה ברינה יקצורו."

"וְלִקְחֶתָּ מֵרֵאשִׁית כָּל-פְּרֵי הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר תִּבְרֵא מֵאֶרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱ-לֹהֶיךָ נָתַן לְךָ וְשָׂמַתָּ בִּטָּנָה; וְהִלַּכְתָּ, אֶל הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר יִבְחַר ה' אֱלֹהֶיךָ, לְשָׁכֵן שָׁמוֹ שָׁם. וּבָאתָ, אֶל הַכֶּהֱן, אֲשֶׁר יִהְיֶה, בַּיָּמִים הָהֵם; וְאָמַרְתָּ אֵלָיו, הִגְדַּתִּי הַיּוֹם לַה' אֱ-לֹהֶיךָ, כִּי בָאתִי אֶל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לָאֲבֹתֵינוּ לָתֶת לָנוּ. וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטָּנָה, מִיָּדְךָ; וְהָנִיחוּ לְפָנַי, מִזֶּבַח ה' אֱ-לֹהֶיךָ."

חג שבועות שמח ושבת שלום.

כרמל האפרין

*** בית ספר דע"ת בקיבוץ סעד ***
השיתוף מוצגת תלמידים
מזמין אתכם
לייריד שאלו צדקה

שיתקים אי"ה ביום רביעי | ט' בסיוון | 12.6.19
 בשעה 16:30 > בחצר בית הספר בקיבוץ סעד

כל ההכנסות מהיריד ייוצמו ל"חסד אמת" ו"מלאכי הנגב"

18:45 > הופעה של מתי שריקי

המתחם:

- > יצירות
- > מתנפחים
- > פינת ליטוף
- > רכיבה על סוסים
- > מכירת בגדים ותכשיטים
- > דוכני מזון
- > איפור פנים
- > אפיית פיתות
- > מכירת כיפות
- > בוועת סבון גדולות ועוד...

נשחח מאוד לראותכם,
 תלמידי חטיבת הביניים דע"ת ומועצת התלמידים

דוכני המזון בתשלום נוסף

עלות הכניסה לאדם - 10 ש"ח | כרטיס משפחתי (מעל 5 נפשות) - 50 ש"ח

למשה בן צבי ולכל המשפחה

מזל טוב לרגל חתונת הנכד

אריה-יהודה, בנם של נחמה ויצחק של צבי"ל מור

איחולים למחות ולנחת!

ברכת מזל טוב להדסה וחנן אולן ולכל המשפחה

על הולדת הנין, בנם של יוחנן ואסתר

נכד לתמי וירמיהו בן שלום

איחולים למחות ולנחת!

